

10 vuistregels: hoe maak jezelf een voorstelling?

Wil jij het ook eens anders doen met je bovenbouwgroep? Wil je nu eens niet een voorgekookte productie uitvoeren? Heel goed! Maak hem zelf met je leerlingen. De Roeptoeter heeft er 10 vuistregels voor! Dus: hoe doe je dat?

Hanteer bij alle 10 de vuistregels deze grondregel/ het motto: ALLES WAT DE KINDEREN ZELF KUNNEN DOEN, DOEN ZE OOK ZELF!!!

Dat geldt voor het schrijven van de teksten, het verzinnen van de plot, het maken van een dansje en een rap en voor het maken van het decor, het bedienen van licht en geluid en het regelen van filmlocaties tot en met het samenstellen van hun kostuums! Ze zullen zich van kop tot teen inzetten en betrokken voelen bij het hele maakproces!!! Jij bent alleen wel de eindbaas: ik gaf de kinderen het beeld van een trechter: al hun ideeën stortten zij in de beker, ik bepaalde welke er uit de tuut kwamen. Niet al hun ideeën zullen namelijk a. passen bij de plot noch b. te realiseren zijn!

Vuist 1: trek voor het schrijven, instuderen, maken van het decor en de kostuums en de preps en het uitvoeren van de voorstelling 5 tot 6 weken uit, waarin je zeker de helft van de lesdag ermee bezig kunt zijn. *Begin voor je planning bij het eind!* Wanneer is de uitvoering? Wanneer is de generale repetitie? Wanneer is de kostuumdoorloop? Wanneer is de muziek- en techniekdoorloop? Geef duidelijk bij elke stap aan, wat je van de kinderen verwacht, wanneer moeten ze iets klaar hebben of meenemen van thuis? En geef dus tijdens schooluren tijd en gelegenheid!!!

Vuist 2: laat de kinderen stemmen over een basisformat. Daarin is een groep mensen bij elkaar en die gaat iets ondernemen/beleven/doen/ meemaken. Kies bijvoorbeeld uit deze mogelijkheden:

-een groep televisiemakers moet een talkshow regelen, met een gastheer/vrouw, gasten uit de politiek en de wereld van de artiesten, er is muziek en aandacht voor bijzondere mensen.

-een groep mensen regelt een talentenshow, met presentatoren, optredende artiesten en een jury.

-een groep mensen gaat op reis (vliegreis/ schoolkamp/ bootreis) en strandt op een onbewoond eiland/ in een vreemde omgeving/ in een droomwereld/ ergens anders in de tijd.

-een groep mensen runt een bedrijf/ restaurant/ boerderij/ fabriek/ camping en er zijn problemen op komst. Of:

-kies een bestaand kort verhaal, bij voorkeur uit een prentenboek, met mogelijkheden voor veel rollen! (Wim is weg, Max en de Maximonsters, Allemaal onzin,)

-of maak een circusvoorstelling!

Stap 3: Is er een basisformat gekozen, dan gaan alle kinderen op basis van dat idee een opstel schrijven: over wie gaat het (hoe is die groep samengesteld?), waar en wanneer speelt het zich af, welke problemen doen zich voor en hoe loopt het af? Zeg erbij, dat jij alle ideeën in de trechter gooit en dat jij bepaalt, welke er uit de tuut zullen lopen, want....

Stap 4:jij kiest de rode draad. Probeer wel om zoveel mogelijk plannen van de kinderen te honoreren.

Dit kan je helpen: er zijn in elk verhaal altijd 5 fases te onderscheiden: 1: de introductie van de

karakters en de plaats van handeling, 2: de actie begint/ het verhaal begint 3: er komen hobbels op de weg 4: de problemen stapelen zich op 5: de oplossing! Dat is voor jou een leidraad voor de scenes. Zo krijgt de voorstelling al in schets een kop, een lijf, twee sets poten en een staart!
Stap 5: Het verhaal is in grote lijnen klaar en jij kan nu de rollen gaan bepalen. Laat je leerlingen zelf namen verzinnen en een kleine persoonlijke geschiedenis. Wie zijn ze? Hoe lopen ze? Hebben ze een tic? De kinderen kunnen zich inschrijven op de rollen. Zijn er teveel kandidaten voor een rol, dan kan je kiezen: laat je ze allemaal die rol spelen, laat je ze auditie doen of ga je loten? De kinderen gaan VANUIT HUN ROL de scenes maken en schrijven. Niet alle tekst hoeft helemaal op papier. Als ze vanuit hun karakter mogen acteren, onthouden ze de grote lijn en improviseren ze beter.

Stap 6: Vergeet dit niet: *er zijn kinderen die liever niet optreden*. Die willen niet in de spotlights, die willen liever de spotlights hanteren!!! Accepteer dat! Er zijn bij het maken van een productie ook heel veel andere en zeer belangrijke dingen te doen: de 'taken' noem ik dat en daar kunnen kinderen zich ook voor opgeven. Het maken van het decor, het bedienen van licht en geluid, het hanteren van een camera, het monteren van filmpjes, het zoeken naar de goede liedjes of het maken van een dans. Benadruk, dat voor en achter de schermen iedereen even belangrijk is!

Stap 7: Kies met de klas een startlied en een eindlied. Maak gebruik van bestaande hits, die in karaoke versies op Youtube te vinden zijn. Gebruik ze integraal, omdat de tekst past bij het verhaal (à la the Passion!) of maak er een eigen tekst op! Zorg dat er naast de 2 liederen aan begin en eind ook nog een solo of duet in zit én een rap moment én een dans! Die rap, dans, solo of dat duet zijn dan meteen een hele scene! Die burenruzie? Dat wordt een woeste dans! Heb je goede instrumentalisten in de klas? Gebruik dan ook hun inzet! Ook voor de special effects!

Stap 8: Maak gebruik van de skills die de kinderen tegenwoordig hebben op het gebied van filmpjes!!! Die filmpjes kunnen dienen als reclameblok bij de talentenshow of talkshow, of als 'kijkje bij de burens' (ondertussen bij de burens) of als inkijkje/ reportage over wat er aan de handelingen op toneel vooraf is gegaan. Heel afwisselend en ook een mogelijkheid voor kinderen, die op het toneel niet durven acteren, maar in een filmpje wel! Ze kunnen ook een dubbelrol spelen zo. En helemaal Coronaproof: maak niet een toneelvoorstelling, maar film het allemaal!

Stap 9: Stap voor stap groeit nu de productie. Evalueer elke stap en laat ze elkaar tussendoor steeds presenteren, wat ze hebben bedacht. Ze gaan er soms gaandeweg nog van alles bij verzinnen: *dat moet je niet toestaan!* De hele voorstelling mag niet langer duren dan een uur... of hooguit 5 kwartier! Hou je vast aan de rode draad!

Stap 10: In week 3 is de eerste kale doorloop, in week 4 de 2e en in week 5 de 3e. Doe dat op de maandagen! Dan kan je de rest van de week bijschaven... In week 6 zijn de uitvoeringen en is ook de generale repetitie. Doe die niet op één dag als je dat enigszins kunt voorkomen! De generale op maandag, de uitvoeringen op woensdag en donderdag. De vrijdag is het opruimen geblazen! *Want ook dat doen ze zelf!*

Veel plezier, dappere leerkrachten! Hebben jullie meer hulp nodig, neem dan gerust contact met mij op of lees een iets uitgebreidere versie van de 10 vuisten bij de welgestelde vraag van de week: hoe maak je zelf een voorstelling?

